

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA ARMII OBCYCH

~~XXXXXXXXXX~~
Egz. Nr 1

mjr dypl. Bogusław KOŁODZIEJCZAK

**ANALIZA MOŻLIWOŚCI ODDZIAŁYWANIA NATO
NA TERYTORIUM PRL**

(Skrypt)

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
AKAD. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO
27345

27345

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1966

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA ARMII OBCYCH

Egz. Nr1

mjr dypl. Bogusław KOŁODZIEJCZAK

**ANALIZA MOŻLIWOŚCI ODDZIAŁYWANIA NATO
NA TERYTORIUM PRL**

(Skrypt)

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
KATEDRA ARMII OBCYCH
Nr 27345

27345

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1966

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen.broni K. Świerczewskiego

KATEDRA ARMII OBCYCH

Przeł. prot. 12357

~~.....~~
Egz.nr.... 1

mjr dypl. Bogusław KOŁODZIEJCZAK

"ANALIZA MOŻLIWOSCI ODDZIAŁYWANIA NATO NA TERYTORIUM PRZ"

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOŁY SZTABU
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
Nr. 2345

T R E Ś Ć

- I. Zagadnienia wstępne
- II. Analiza możliwości NATO w zakresie wykonania uderzeń jądrowych siłami powietrznymi.
- III. Analiza możliwości NATO w zakresie wykonania uderzeń bronią raketową.
- IV. Możliwości oddziaływania NATO innymi środkami:
 - 1. Oddziały specjalnego przeznaczenia.
 - 2. Desanty powietrzne i morskie.

I. ZAGADNIENIA WSTĘPNE.

Aktualna koncepcja strategiczna NATO określana jako strategia elastycznego reagowania, zakłada możliwość różnego rodzaju wojen, poczynając od ograniczonej wojny konwencjonalnej do powszechnej wojny nuklearnej. W odniesieniu do Europy oznacza ona możliwość konfliktu konwencjonalnego - ale przez krótki okres czasu - oraz przejście do ograniczonej wojny jądrowej /z użyciem taktycznej broni jądrowej/ a następnie do powszechnej wojny nuklearnej.

Z powyższego wynika, że w strategii NATO i Stanów Zjednoczonych nadal dominującą rolę odgrywa broń jądrowa. Ładunki jądrowe mogą być przenoszone różnymi środkami, które z racji swego przeznaczenia i mocy przenoszonego ładunku dzielą się na:

1. Strategiczne środki napadu jądrowego. Są to międzykontynentalne pociski rakietowe typu "Minuteman" "Titan", lotnictwo strategiczne i pociski "Polaris" zainstalowane na okrętach podwodnych. Te ostatnie, mimo ich zasięgu w granicach 2400 - 4700 km zaliczane są również do grupy środków o znaczeniu strategicznym. Za wyjątkiem pewnej liczby pocisków "Polaris" i samolotów lotnictwa strategicznego, wszystkie pozostałe środki są rozmieszczone na kontynencie amerykańskim. Z danych uzyskanych ze źródeł zachodnich wynika, że środki znajdujące się na kontynencie amerykańskim są głównie przeznaczone do niszczenia środków uderzeniowych przeciwnika. Na podstawie powyższego można założyć, że tylko niewielka ilość tych środków jest przeznaczona do niszczenia celów na terytorium PRL.
2. Środki napadu o znaczeniu operacyjno-taktycznym.
Do tej grupy zaliczamy przede wszystkim samoloty nosiciele broni jądrowej - lotnictwa taktycznego oraz rakiety typu "Mace", "Matador" i "Pershing".
3. Środki napadu o znaczeniu taktycznym.
Są to środki będące na uzbrojeniu związków taktycznych i związku z ich małym zasięgiem nie będą brane pod uwagę przy naszych dalszych rozważaniach.

Z powyższego wynika, że przy ocenie zagrożenia terytorium PRL uwzględniać będziemy przede wszystkim środki o znaczeniu operacyjno-taktycznym i pewną ilość środków o znaczeniu strategicznym.

Środki napadu jądrowego nie wyczerpują problemu zagrożenia obszaru PRL. Zgodnie ze strategią elastycznego reagowania państwa NATO zakładają oddziaływanie na obszar państw Układu Warszawskiego innymi środkami jak: desantami powietrznymi i morskimi oraz oddziałami specjalnego przeznaczenia. W związku z tym zagadnienia te muszą również znaleźć swoje odbicie w niniejszym skrypcie.

Przy ocenie możliwości przeciwnika w zakresie oddziaływania na nasz obszar musimy uwzględnić taki czynnik jak: położenie strategiczne PRL.

Z położenia tego wynika, że obszar Polski znajduje się na głównych kierunkach planowanych operacji wojennych NATO. Polska stanowi bardzo ważne ogniwo państw Układu Warszawskiego. Jest ona oddalona około 200 - 250 km od rubieży styczności NATO i leży na głównym kierunku strategicznym. Z położenia Polski wynika, że obszar stanowi ważną strefę komunikacji. Przez Polskę przebiegają wszystkie ważniejsze tranzytowe linie komunikacji kolejowej i drogowej. Państwa NATO kładą nacisk na konieczność zniszczenia lub sparaliżowania komunikacji na obszarze PRL:

"Dowództwu NATO nigdy nie uda się prawdopodobnie skupić na środkowoeuropejskim TDW sił lądowych większych aniżeli 30 dywizji ogólnowojskowych. Siły te wystarczą dla odstraszenia dwudziestu dywizji radzieckich znajdujących się w NRD. Jednak mogą one być łatwo pokonane po szybkim przerzuceniu dodatkowych dywizji ze Związku Radzieckiego /uważa się, że Związek Radziecki może dodatkowo przerzucić 55 dywizji w ciągu miesiąca i 125 dywizji w okresie dalszych trzech miesięcy/. Dlatego też w koncepcjach prowadzenia wojny należy uwzględnić możliwość zniszczenia linii komunikacyjnych przebiegających przez terytorium Polski". x/

Obszar PRL w wypadku konfliktu będzie obszarem rozmieszczenia broni raketowej, baz lotniczych oraz urządzeń tyłowych. Poza tym na obszarze PRL znajdują się duże ilości obiektów o znaczeniu ekonomiczno-wojskowym. Wszystko to składa się na poważne znaczenie obszaru PRL w ewentualnej wojnie.

x/ Alastair Buchan, The Role of NATO, Interavia, January, 1961 r.

Za podstawą analizy możliwości NATO w oddziaływaniu na obszar PRL przyjęty zostanie stan sił zbrojnych NATO z 1 stycznia 1966 r. oraz początkowy okres wojny z użyciem broni jądrowej.

II. ANALIZA MOŻLIWOŚCI NATO W ZAKRESIE WYKONANIA UDERZEŃ JĄDROWYCH SIŁAMI POWIETRZNYMI.

Rozpatrując możliwości wykonania uderzeń jądrowych siłami powietrznymi NATO należałoby uwzględnić szereg czynników jak: czynnik ilościowy, jakościowy, możliwości naszego systemu OPK sposób wykonania ataku powietrznego itd. Na tej podstawie otrzymalibyśmy obraz, który byłby w pewnym sensie realny. Jednak ze względów obiektywnych musimy główną uwagę skoncentrować na czynniku ilościowym. Wyniki uzyskane tą metodą kalkulacji nie mogą w pełni obrazować prawdopodobnych możliwości przeciwnika.

W skład sił powietrznych NATO środkowoeuropejskiego EDW przeznaczonych do wykonania uderzeń jądrowych wchodzi samoloty 2-gich i 4-tych Taktycznych Połączonych Sił Powietrznych. Związki te przeznaczone są do wsparcia Północnej Grupy Armii /2 TPSP/ i Centralnej Grupy Armii /4 TPSP/. Siły powietrzne NATO, to przede wszystkim lotnictwo taktyczne, które w warunkach Europy obok zadań taktycznych może realizować zadania o znaczeniu strategicznym.

"W razie wojny globalnej - taktyczne siły powietrzne wezmą udział w ogólnej ofensywie strategicznej, wykonując część zadań niszczenia potencjału zbrojnego nieprzyjaciela"x/.

W siłach powietrznych NATO do przenoszenia ładunków jądrowych przeznacza się głównie następujące typy samolotów:

B - 66 "Canberra", F - 1000, F - 104 G, F - 40 i F - 105.

Dane taktyczno-techniczne tych samolotów obrazuje tabela Nr 1.

Z tabeli tej wynika, że wszystkie te samoloty obejmują swym promieniem działania obszar PRL.

x/ Gen.mjr Stanley J. Donovan: Tactical Aerospace Force, Air University Quarterly Review, zima - wiosna 1960/61 r.

Tabela Nr 1.

Typ samolotu	Oznaczenie	Prędkość maksym. km/godz.	Pułap w km	Promień działania w km	Środki jądrowe	Udźwig bomb /w tonach/
Samoloty bombowe	B-66	980	12,2	2500	1-2 bomby od kilku KT	ok. 5.0
	"CANBERRA"	970	19,0	3000	do 1 MT.	
Samoloty myśliwsko-bombowe	F-100 D	1480	16,5	900		3,8
	F-101 C	1900	18,5	1800		1,8
	F-104 G	2250	20,0	1300		2,7
	F-105	2200	15,2	1700		5,0
	F-4 C	2100	18,0	pon. 900		3,8
	Mirage III	2200	18,20	900		09

Siły Powietrzne NATO na środkowoeuropejskim TDW dysponują następującą ilością samolotów:

2 PTSP - 648 samolotów *zobacz tabela Siły Powietr.*

4 PTSP - 1472 samoloty

Z powyższej ilości nosicielami broni jądrowej są:

2 PTSP

48 samolotów bombowych "Canberra"

90 samolotów myśliwsko-bombowych typu F-104G;

138 samolotów

4 PTSP

225	samolotów myśl. bomb.	F - 100	
54	" " "	F - 4 C	Stany Zjednoczone
150	" " "	F - 105	
100	" " "	CF - 104	Kanada
36	" " "	F - 104 G	NRF
60	" " "	F - 100	Francja x/
36	" " "	Mirage III	

461 samolotów

Z powyższego widać olbrzymią dysproporcję w stanie samolotów między 2 PTSP i 4 PTSP. Stąd często w NATO traktuje się amerykańską 3 ALT jako odwodową, która w określonej sytuacji może wspierać działania Północnej Grupy Armii. 3 ALT posiada następującą ilość samolotów nosicieli broni jądrowej: F 4 C - 50 samolotów i F - 100 - 100 samolotów.

x/ Mimo, że Francja wycofała swoje lotnictwo z pod dowództwa NATO uwzględniamy te siły. Francja bowiem nie wycofała się z NATO.

Na uwagę zasługuje zmniejszenie się liczebności lotnictwa taktycznego NATO. Do niedawna 2-gie PTSP dysponowały ilością około 1200 samolotów a obecnie 648 samolotów, wynika to z konieczności modernizacji sprzętu lotniczego. Modernizacja taka jest dla wielu państw NATO zbyt kosztowna - stąd nowe typy samolotów są wprowadzane na uzbrojenie w mniejszej niż dotychczas ilości.

Poza wymienionymi siłami powietrznymi NATO, na środkowo-europejskim TDW bazuje lotnictwo, które nie zostało oddane do dyspozycji NATO - a w naszych kalkulacjach musi być uwzględnione - są to:

- a/ lotnictwo strategiczne W. Brytanii - 112 bombowców "Vulcan" i "Victor";
- b/ francuskie lotnictwo strategiczne /"Force de Frappe"/ - 48 samolotów Mirage IV; *całk.*
- c/ lotnictwo strategiczne Stanów Zjednoczonych. - 3 bombowce B-52. Stany Zjednoczone wycofały swoje lotnictwo z Europy. Zachowały jednak został system dowodzenia i baz co zezwala w krótkim czasie przerzucić jednostki lotnictwa strategicznego do Europy. Można więc założyć, że może być przerzucone jedno skrzydło tj. 45 samolotów;

Ogółem więc na środkowoeuropejskim TDW znajduje się następująca ilość samolotów nosicieli broni jądrowej:

2 PTSP	- 138 s.
4 PTSP	- 461 s.
Lotn. Strat. W. Brytanii	112 s.
Francja	48 s.

759 samolotów.

Jeżeli do tej cyfry dodamy liczbę 48 amerykańskich bombowców strategicznych - to otrzymamy cyfrę 807 samolotów.

Poza tymi siłami w uderzeniach na środkowoeuropejskim TDW mogą wziąć udział siły powietrzne Północnego TDW i część lotnictwa bazującego na lotniskowcach, wchodzących w skład Zgrupowania Uderzeniowego Atlantyku. Są to następujące ilości samolotów:

- Północny TDW - 48 samolotów duńskich typu F - 100
- z lotniskowców - 100 samolotów

Razem: 148 samolotów.

Ogólnie więc na środkowoeuropejskim TDW w przybliżeniu może działać około 955 /807 + 148/ samolotów nosicieli broni jądrowej. Z rozmieszczenia sił powietrznych NATO wynikają następujące zasadnicze ich kierunki działania:

- kierunek północno-zachodni wyprowadzający z wysp Brytyjskich przez Kopenhagę, Kołobrzeg na Warszawę;
- kierunek zachodni wyprowadzający z północno-zachodnich rejonów Francji przez Berlin na Warszawę;
- kierunek południowy wyprowadzający z południowo-zachodnich rejonów NRF przez Pragę, Katowice na Warszawę.

Bardzo trudnym problemem jest określenie ilości samolotów nosicieli broni jądrowej, jaką dowództwo NATO może użyć do wykonania uderzeń na obszar PRL. Przy ocenie tego zagadnienia posłużymy się kilkoma wariantami. Za podstawę kalkulacji przyjmujemy:

- Siły Powietrzne NATO wykonują uderzenie uprzedzające;
- obszar Polski, z uwagi na swoje położenie strategiczne, odgrywa duże znaczenie na Zachodnim Teatrze Działań Wojennych;
- siły powietrzne NATO posiadają 80 % gotowości bojowej.

ILOŚĆ SAMOLOTÓW NA KIERUNKU PRL.

Na podstawie analizy bazowania sił powietrznych NATO prawdopodobnych kierunków ich działania oraz kierunków działania sił lądowych można przyjąć, że z ogólnej ilości samolotów nosicieli broni jądrowej przeznaczonych do działania na SE TDW na kierunku PRL mogą działać następujące siły powietrzne:

- całość 2 PTSP tj.	-	138 samolotów;
- 3 ALT z 4 PTSP tj.	-	150 samolotów;
- 50 % lotn.strateg.W.Bryt.	-	66 samolotów;
- 50 % lotn.strateg. USA	-	24 samolotów;
- 50 % sił uderzeniowych Atlantyku	-	50 samolotów;
- Siły powietrzne Płn.TDW	-	48 samolotów.

Razem: 476 samolotów

Ilość samolotów przeznaczona do uderzenia na PRL.

Wariant I. Z ogólnej ilości samolotów, które będą działać na naszym kierunku 50 % wykona uderzenia na terytorium PRL i 50 % na terytorium NRD. Stanowi to 238 samolotów na terytorium PRL.

Wariant II. Z ogólnej ilości samolotów 30 % wykona uderzenia na terytorium PRL. Stanowi to liczbę 133 samolotów.

Wariant III. Z wykazanej liczby samolotów mogących działać na kierunku, na obszar PRL wykonują uderzenia następujące siły;

- 3 ALT	- 150 s.
- lotn.strateg. W.Brytanii	- 66 s.
- lotn.strat. USA	- 24 s.
- siły uderzeniowe Atlantyku	- 50 s.

290 samolotów

K a l k u l a c j a .

Przyjmujemy, że ok. 25 % samolotów będzie w odwodzie, lotnictwo NATO dysponuje gotowością bojową w 80 % i uderzenia będą wykonywane grupami po 2 - 4 samoloty w grupie.

- dot. wariantu nr 1. Przyjęto 238 samolotów. W gotowości bojowej znajduje się z tego 80 %. Czyli w gotowości do uderzenia znajduje się 191 samolotów /238 - 47/. Z tej liczby 25 % pozostaje w odwodzie. Uderzenia wykonują więc 143 samoloty /191 s. - 48 s./ . Samoloty te mogą obezwładnić 62 - 36 obiektów na obszarze PRL.

Kalkulując tą samą metodą możliwości sił powietrznych NATO na obszar PRL otrzymujemy następujące liczby:

- <u>wariant nr II</u>	- <u>50 - 25 obiektów</u>
- <u>wariant nr III</u>	- <u>87 - 43 obiektów.</u>

Z powyższych kalkulacji wynika, że NATO używając swoich sił powietrznych w jednoczesnym uderzeniu może obezwładnić na obszarze PRL od 25 do 87 obiektów.

III. ANALIZA MOŻLIWOŚCI NATO WYKONANIA UDERZEŃ BRONIA RAKIETOWA.

Do niedawna jeszcze głównymi środkami przenoszenia ładunków nuklearnych były samoloty. W ostatnich latach nastąpiły poważne zmiany i podstawowym środkiem napadu stały się rakiety. Również w samych rakietach nastąpiło poważne przewartościowanie. W Stanach Zjednoczonych trwa stały proces wycofywania starego sprzętu i zastępowanie go nowym. Na skutek tego wycofano z uzbrojenia takie kiedyś podstawowe rakiety, jak wszystkie wersje Atlasów i rakiety Titan I. Strategiczne siły rakietowe Stanów Zjednoczonych oparte zostały głównie na pociskach typu "Minuteman" i "Polaris". Obecnie Stany Zjednoczone dysponują następującą ilością pocisków strategicznych^{x/}.

x/ Stan pocisków z sierpnia 1966 r.

- Minutemann - 954 szt. /w tym 800 pocisków wersji "A" i "B" a pozostałe wersji "C"/.
- Polaris - 464 szt. /tj. 37 okrętów podwodnych z tego 29 w pełnej gotowości operacyjnej 3 okręty w różnych fazach szkoleniowych i 5 okrętów w kapitalnym remoncie/.
- Titan II - 54 szt.

Razem: 1412 szt.

Po uwzględnieniu przyjmowanych przez Stany Zjednoczone % sprawności technicznej ilość wyrzutni pocisków strategicznych dalekiego i średniego zasięgu ilustruje tabela nr 2.

Tabela Nr 2.

Nazwa pocisku	Ogólny stan pocisków	% sprawności	Stan po uwzględnieniu sprawności.
Titan II	54	80	43
Minutemann	954	85	810
Polaris	464	80	411
Ogółem	1412		1264

Z wyżej wymienionych pocisków, siły zbrojne NATO otrzymały do dyspozycji tylko pociski "Polaris" zainstalowane na 6-ciu okrętach podwodnych tj. 96 pocisków. Natomiast w siłach zbrojnych NATO na środkowo-europejskim TDW znajdują się wyrzutnie rakietowe pocisków taktycznych /operacyjno-taktycznych/ - są to pociski:

- Mace - 72 pociski /w 7-mej armii polowej USA/;
- Pershing - 24 pociski /12 amerykańskich i 12 zachodnio-niemieckich/;

Razem więc na SETDW znajduje się 192 pociski. Jaka ilość pocisków może być użyta na terytorium PRL? Przy kalkulacji przyjmujemy podobne założenia jak przy ocenie możliwości sił powietrznych. Poza tym zakładamy, że poza pewną ilością pocisków "Polaris", pozostałe pociski strategiczne nie będą wykorzystane na obszar PRL.

Ilość pocisków na kierunku PRL.

Na podstawie analizy rozgłoszenia wyrzutni pocisków rakietowych oraz ich przeznaczenia możemy przyjąć, że z ogólnej ilości pocisków na SETDW na kierunku PRL mogą działać:

- całość pocisków "Polaris"	-	96
- 50 % pocisków "Mace"	-	36
- 50 % pocisków "Pershing"	-	12

Razem: 144 pocisków

Ilość pocisków na obszar PRL.

Kalkulację przeprowadzimy wg tych samych wariantów co w siłach powietrznych. Przyjmujemy również 80 % gotowości w pociskach rakietowych.

Wariant I. Z ogólnej ilości pocisków przyjmujemy, że 50 % będzie działać na obszar PRL tj. 72 pociski.

Wariant II. Z ogólnej ilości pocisków 30 % przeznaczono na obszar PRL tj. 43 pociski.

Wariant III. Z wykazanej liczby pocisków mogących działać na kierunku PRL przyjmujemy, że na obszar PRL mogą działać:

- 50 % pocisków "Polaris" tj.	-	48 pocisków;
- 30 % pocisków "Mace"	-	11 pocisków;

Razem: 59 pocisków

Kalkulacja.

Przyjmujemy, że na zniszczenie jednego obiektu trzeba 1 - 2 pociski, w gotowości jest 80 % pocisków, 25 % pocisków w odwodzie.

dot. wariantu I-ego. Przyjmując gotowość 80 %, do uderzenia z liczby 72 pozostaje 58 pocisków. Z tej ilości 25 % w odwodzie /tj. 12 pocisków/ a uderzenie wykonane zostanie liczbą 46 pocisków czyli tą ilością może być obezwładnionych 23 - 46 obiektów na obszarze PRL /1 - 2 pociski na obiekt/.

wariant II-gi. stwarza zagrożenie 13 - 25 obiektom.

wariant III-ci. stwarza zagrożenie 17 - 35 obiektom.

Średnio więc NATO używając swoich obiektów rakietowych w jednoczesnym napadzie może obezwładnić na obszarze PRL ~~obiekty~~ w ilości od 13 do 46 obiektów.

W fachowej prasie wojskowej podkreśla się, w odniesieniu do broni rakietowej, że z ilości przeznaczonych do uderzenia pocisków rakietowych tylko 30 % trafia w cel. Przy tego rodzaju kalkulacji uwzględnia się takie czynniki jak: wielkość odwodu /25 % siły/, możliwości systemu obrony powietrznej przeciwnika, gotowość bojową pocisków, wrażliwość celów prawdopodobieństwo trafienia itp.

Przy tej kalkulacji ilość możliwych obiektów na obszarze PRL zagrożonych uderzeniami broni raketowej byłaby następująca:

Wariant I. 30 % z 72 pocisków = 22 pociski co w przeliczeniu na obiekty daje 11 - 22 obiekty zagrożone.

Wariant II. 30 % z 44 pocisków = 13 pocisków co daje 7 - 13 obiektów zagrożonych.

Wariant III. 30 % z 59 pocisków = 18 pocisków co daje 9 - 18 obiektów zagrożonych.

Średnie zagrożenie, przy tej metodzie kalkulacji, wynosi od 7 - 22 obiektów na obszar PRL. Jest to średnia dwukrotnie niższa od średniej uzyskanej pierwszą metodą kalkulacji.

Na podstawie powyższych rozważań możemy przyjąć, że zagrożenie obszaru PRL uderzeniami jądrowymi lotnictwa i raket wyraża się wielkością od 40 do 133 obiektów lub 34 - 116. Na tej podstawie możemy przyjąć średnio, że ilość obiektów zagrożonych na terytorium PRL wynosi od 75 do 86 obiektów. / $34 + 116 = 150 : 2 = 75$ i $40 + 133 = 173 : 2 = 86$./

IV. MOŻLIWOŚCI ODDZIAŁYWANIA NATO INNYMI ŚRODKAMI.

Zgodnie z planami strategicznymi, dowództwo NATO przewiduje oddziaływanie na państwa Układu Warszawskiego innymi środkami. Charakter tych środków przemawia za tym, że ten rodzaj oddziaływania będzie prowadzony niezależnie od charakteru konfliktu: z użyciem broni jądrowej czy konwencjonalnej. Wraz z rozwinięciem operacji sił lądowych, których głębokość obejmuje poważną część obszaru PRL, przewiduje się prowadzenie powietrznych i morskich operacji desantowych. Podkreśla się przy tym, że podstawowym warunkiem prowadzenia powietrznych i morskich operacji desantowych jest pomyślnie rozwijanie się operacji wojsk lądowych. Drugi rodzaj zagrożenia, który będzie istniał zawsze, to zagrożenie oddziałami specjalnego przeznaczenia. Oczywiście i ten rodzaj zagrożenia będzie w dużym stopniu zależał od sytuacji na froncie. Jednak wpływ tej sytuacji na rozwój działań specjalnych będzie wyrażał się głównie w intensyfikacji tych działań. Poza tym nie wyklucza się działania grup specjalnego przeznaczenia w okresie pokojowym - szczególne w okresie zagrożenia.

1. Desanty powietrzne i morskie.

Według poglądów zachodnich desanty powietrzne i morskie będą odgrywały bardzo ważną rolę. W ostatnim okresie w siłach zbrojnych NATO kładzie się duży nacisk na przystosowanie wojsk do ruchliwości powietrznej. W związku z tym obserwuje się rozwój sprzętu przystosowanego do transportu powietrznego, rozwój lotnictwa sił lądowych

i szkolenie spadochronowe w wojskach. Stany Zjednoczone planują organizację dalszych dywizji kawalerii powietrznej. Według poglądów NATO wyróżnia się następujące podstawowe rodzaje desantów:

- desanty powietrzne o znaczeniu operacyjnym, operacje powietrzne - desantowe;
- desanty taktyczne;
- desanty dywersyjne;

Obszar naszego Kraju, z uwagi na swoje położenie geograficzne zagrożony jest głównie desantami o znaczeniu operacyjnym /w sile brygada - dywizja/ i desantami o znaczeniu dywersyjnym /małe grupy/.

Desanty powietrzne mogą być zrzucone na obszar naszego kraju, szczególnie desanty operacyjne, jeżeli działania na lądzie będą rozwijały się pomyślnie. Celem desantów powietrznych będzie opanowanie przyczółków na przeszkodach wodnych /rz. ODRA i WISŁA/, uchwycenie ważnych węzłów komunikacyjnych, opanowanie ważnych obiektów, wsparcie lądowania desantu morskiego, prowadzenie dywersji i rozpoznania.

W siłach zbrojnych NATO na ŚETDW znajdują się następujące związki i oddziały powietrzno-desantowe:

- 1 dywizja powietrzno-desantowa NRF;
- około dwóch batalionów powietrzno-desantowych w 7-ej armii USA.

Poza tymi siłami, na tym kierunku mogą być wykorzystane 11-ta dywizja /Francja/ i 16 D brygada powietrzno-desantowa /W. Brytania/.

Ogółem więc siły zbrojne NATO mogą dysponować na ŚETDW ekwiwalentnie trzema dywizjami powietrzno-desantowymi. Z tych sił na kierunku PRŁ mogą być przede wszystkim wykorzystane:

- 16 brygada powietrzno-desantowa /W. Brytania/;
- część sił 1-szej dywizji NRF /około brygady/;

Możliwości NATO w zakresie desantów powietrznych zależne są od ilości posiadanego lotnictwa transportowego, według kalkulacji amerykańskich przyjmuje się, że do przerzutu amerykańskiej dywizji powietrzno-desantowej w jednym rzucie trzeba 300 ciężkich samolotów transportowych lub 600 samolotów transportowych średnich.

Jak wynika z posiadanych danych, siły zbrojne na ŚETDW posiadają następującą ilość samolotów transportowych:

2 PTSP - 80 samolotów transp. /dwa skrzydła/;
 17 ALT /USA/z 4 PTSP - 128 samolotów transportowych;
 W. Brytania - ok. 300 " "
 Francja - ok. 213 " "
 NRF - ok. 96 " "
 Belgia - 48 " "
 Holandia - 16 " "
 Dania - 10 " "
 Norwegia - 12 " "

Razem: 905 samolotów transportowych

Z powyższych danych wynika, że siły zbrojne NATO posiadają taką ilość lotnictwa transportowego, które pozwala jednocześnie wyrzucić desant w sile około 1,5 dywizji /siły zbrojne NATO dysponują przede wszystkim średnimi samolotami transportowymi jak C-124, C-130, C-119 itd. - patrz tabela nr 2/.

Tabela Nr 2

PODSTAWOWE DANE TAKTYCZNO-TECHNICZNE SAMOLOTÓW
TRANSPORTOWYCH NATO^{x/}

Produkcja	typ samolotu	Prędkość podróżna km/godz.	Zasięg z ładunkiem km/tony	Udźwig			Sprzęt
				ogólny w tonach	żelnie-rze	spadochronia-rze	
1	2	3	4	5	6	7	8
USA	C-124 Globemaster	520	$\frac{3700}{22,7}$	22,7 ✓	200 ✓	90 ✓	osiem 1/4 t samoch. z przyczep. lub 1 samoch. i hb 105 mm.
USA	C-130 Hercules	520	$\frac{1500}{11,7}$	20 ✓	92 ✓	60 ✓	hb. 203, 2hb hb. 105 mm
W. Bryt.	Hastings G-2	560	$\frac{5200}{2,4}$	9,2 ✓	60 ✓	-	-
W. Bryt.	Beverley C.MK	280	$\frac{1700}{7,0}$	22 ✓	150 ✓		2 śmigł. lub samolot Hunter

1	2	3	4	5	6	7	8
W. Bryt.	Britania 250	645	6400 11,3	14	113	-	-
W. Bryt.	Comet-2	790	400	20	80		
USA	C-119 Packet	320	3800 3000	12,7	62		
Francja	Noratlac 250	335	1270	7,5	45		
Francja	Breguet 765 Shara	380	-	17,0	160		
Francja	Breguet Deux Fonts	380		17,0	160		

x/ ptk dr K. Jagiełło, Analiza możliwości oddziaływania NATO na terytorium PRL, skrypt ASG, 1964 r. nr bibl. 05526.

2. Desanty morskie.

Głównym zadaniem sił morskich NATO działających w akwenach Morza Północnego i Bałtyckiego jest osłona Cieśnin Duńskich i oddziaływanie na linie komunikacyjne przeciwnika. W związku z tym uważa się, że siły desantowe w ewentualnej wojnie będą wykonywały następujące zadania:

- wsparcie działań sił lądowych działających na kierunku nadmorskim;
- zdobycie opanowanych przez przeciwnika wysp i półwyspów;
- ewakuacja drogą morską zagrożonych lub okrążonych oddziałów własnych;
- wysadzanie desantów na tyłach przeciwnika z zadaniem działania na korzyść własnych sił lądowych walczących na kierunku nadmorskim;
- organizowanie i prowadzenie rajdów dywersyjnych.

Obecnie na Bałtyku bazuje ponad 60 % Bundesmariny i część sił morskich Danii. Siły te mogą być w każdej chwili wzmocnione siłami bazującymi na Morzu Północnym. Na podstawie przeprowadzanych ćwiczeń w NATO i dyslokacji wojsk można przyjąć, że do desantów morskich na obszar PRL mogą być wykorzystane następujące związki i oddziały:

- część 6 DZ /NRF/ - około brygady;
- około brygady duńskiej,
- brygadą piechoty morskiej /W. Brytania/;
- batalion piechoty morskiej /NRF/.

Z powyższego wynika, że desant morski może być wykonany w sile do dywizji. Zresztą zgodnie z zachodnioniemiecką doktryną dot. organizacji i prowadzenia morskich operacji desantowych uważa się, że w warunkach Morza Bałtyckiego mogą być wysadzane taktyczne desanty morskie w sile od brygady do wzmocnionej dywizji. Siły morskie NATO bazujące w akwenie Morza Północnego i Bałtyckiego dysponują małą ilością okrętów desantowych - ogółem 18 w tym 10 duńskich i 8 zachodnioniemieckich. W związku z tym uważa się, że poważna część desantu morskiego będzie zakładowana na okrętach bojowych.

3. Oddziały Specjalnego Przeznaczenia.

/Zagrożenie dywersyjne/

Zgodnie z koncepcją wojny specjalnej Stany Zjednoczone i inne państwa NATO rozbudowały swoje siły specjalnego przeznaczenia. Oddziały specjalnego przeznaczenia, szczególnie takie jak amerykańskie, są przygotowane do rozwinięcia działań na zapleczu przeciwnika.

Oddziały te mogą wykorzystać zadania o charakterze dywersyjnym, psychologicznym oraz są one przygotowywane do organizowania band zbrojnego podziemia w krajach obozu socjalistycznego. Działalność tych oddziałów jest uzależniona od szeregu czynników, do których przede wszystkim należą:

- przychylna sytuacja demograficzna na danym obszarze działań;
- dogodne środowisko geograficzne;
- ważność danego obszaru /odpowiednie obiekty działań/;
- odpowiednio przygotowane siły.

Z powyższego wynika, że ocena zagrożenia terytorium PRL wymaga szczegółowej analizy wyżej wspomnianych czynników. Ponieważ z przyczyn obiektywnych zmuszeni jesteśmy ograniczyć się do analizy ostatniego czynnika, stąd ocena zagrożenia nie będzie pełna.

Państwa NATO dysponują oddziałami specjalnego przeznaczenia, które są szkolone do działań w Europie.

Są to następujące oddziały:

- 10-ta Grupa Specjalnego Przeznaczenia USA /tj. ok. 48-60 drużyn/;
- brytyjski pułk SAS - /24 - 48 drużyn/;
- belgijski batalion komandosów /24 - 48 drużyn/;
- około grupy specjalnego przeznaczenia NRF tj. 24 - 48 drużyn /w każdym korpusie zachodniemieckim jest kompania, ale nie uwzględniamy ich. Są one przeznaczone do działań w strefie przyfrontowej. Natomiast w NRF są ośrodki, które szkolą dywersantów do działań na głębokich tyłach/.
- holenderski pułk komandosów /24 - 48 drużyn/;

Poza tym w Stanach Zjednoczonych znajduje się 6-ta grupa specjalnego przeznaczenia, która jest przygotowywana do działań w Europie /48 - 60 drużyn/. Razem więc siły zbrojne NATO na ŚEITDW dysponują oddziałami specjalnego przeznaczenia w ilości /wliczając również 6-tą grupę amerykańską/ od 192 do 312 drużyn. Drużyna jest podstawowym pododdziałem operacyjnym. Uważa się, że drużyna może zorganizować i dowodzić bandą zbrojnego podziemia w składzie 1500 ludzi, a w wypadku prowadzenia samodzielnych działań otrzymuje rejon o wielkości 300 - 800 km².

Z powyższej ilości drużyn na obszar PRL mogą być użyte:

- kompania z 10-tej grupy specjalnego przeznaczenia 12-15 drużyn
- kompania z 6-tej grupy specjalnego przeznaczenia 12 - 15 drużyn
- 50 % sił brytyjskich pułku SAS 12 - 24 drużyn
- 50 % sił belgijskiego batalionu komandosów 12 - 24 drużyn

- 30 % sił holenderskiego pułku komandosów	12 - 24 drużyn
- 30 % oddziałów zachodniemieckich	8 - 16 drużyn

Razem 68 - 128 drużyn

Głównymi rejonami działań oddziałów specjalnego przeznaczenia NATO mogą być województwa zachodniej i północno-zachodniej Polski. Działalność grup dywersyjnych będzie skierowana na obiekty komunikacji drogowej i kolejowej na obiekty wojskowe i obiekty o dużym znaczeniu obronnym.

W niniejszym skrypcie przedstawiono możliwości oddziaływania przeciwnika na terytorium PRL. Wykazano również główne formy tego zagrożenia. Należy jednak jeszcze raz podkreślić, że dokonana ocena możliwości przeciwnika jest daleko niepełna. Z tych powodów materiał zawarty w skrypcie może stanowić podstawę do dalszych, bardziej szczegółowych rozważań.

Literatura:

- Zestawienie Sił Zbrojnych Głównych Państw Kapitalistycznych na dzień 1 stycznia 1966 r.
- płk dr Konstanty Jagiełło, Analiza możliwości oddziaływania NATO na terytorium PRL;
- mjr dypl. E. Wójcik, Taktyczne Siły Powietrzne na ŚETIW, My.1 Wojsk. 4/63.
- Informatory o Siłach Zbrojnych Stanów Zjednoczonych, NRF W. Brytanii, Sztab Gen.

Wykonano w 50 egz.

Egz.nr. 1-50 Bibl. Tajna
Wyk. mjr KOŁODZIEJCZAK
Druk. MB. dn. 29.09.66r.
Nr. ks. 02767/ATW